

Edizione diplomatico-interpretativa

180v

[L]O reis enrics dengleterra.si tenia assis enb(er)-tran de born de dins Autafort. El combatia ab sos edeficis que molt li uolia gran mal.Car el crezia que tota la guerra quel reis ioues sos fillz lauiafaicha quen bertrans lail agues faita far ep(er) so era uengutz denant autafort p(er) lui desiritar.El reis darragon uenc enlost del rei enric denant autafort.Ecant bertrans osaub si fo molt alegres quel reis darragon era enlost per so quel era sos amics especials.el reis darragon si mandet sos messatges dinz lo castel quen bertrans li mandes pan e uin ecarn et el sil en mandet assatz.eper lo messatge p(er)cui el ma(n)det los presenz el li mandet pregan quel fezes si q(ue)l fezes mudar los edeficis efar traire en altra part.qel murs on il ferion era tot rotz.et el p(er) gran auer del rei enric el li dis tot [so] quen bertrans lauia ma(n)-dat adir.el reis enrics si fetz metre del edificis plus en aquella part on saup quel murs era rotz efon lo murs ades p(er)terra el castels pres enbertrans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon del rei enric. el reis lo receup molt mal. El reis enrics sil dis. Bertrans Bertrans uos auetz dig que anc lameitatz del uostre sen nous ac mestier nulls temps. Mas sapchatzquarauos a el ben mestiertotz.Seigner dis enbertrans el es ben uers queu o dississi ben uertat.El reis diseu cre ben quel uos sia aras faillitz.Sei(n)gner dis en bertans. [ben mes faillitz. Eco(m) dis lo reis. Sei(n)gner dis enb(er)trans] lo iorn quel ualens ioues reis uostre fillz mori eu p(er)di lo sen el saber ela conoisse(n)sa. El reis qua(n)t auzi so quen bertra(n)s li dis en plora(n) del fil.Venc li granz dolors al cor de pietat et als oills si que nois poc tener quel no(n) pasmes de dolor.Equant el reue(n)c de pasmazo(n). el crida edis enploran enbertran enbertran.Vos auetz ben drech et es ben razos si uos auetz p(er)dutz lo se(n) p(er) mon fill. Quel uos uolia meils que ad home del mon.Eteu p(er) amor de lui uos quit la p(er)sona elauer el uostre castel. euos ren la mia amor e la mia gracia.euos don cinc cenz marcs dargen

Lo reis Enrics d?Engleterra si tenia assis En Bertran
de Born dedins Autafort e?l combatia ab sos edeficis, que molt li volia gran mal, car el crezia que tota la guerra que?l reis Joves, sos fillz, l?avia faicha, qu?En Bertrans la.il agues faita far, e per so era vengutz denant Autafort per lui desiritar. E.l reis d?Arragon venc en l?ost del rei Enric denant Autafort, e cant Bertrans o saub, si fo molt alegres que.l reis d?Arragon era en l?ost, per so qu'el era sos amics especials. E.l reis d?Arragon si mandet sos messatges dinz lo castel, qu?En Bertrans li mandes pan e vin e carn, et el si l'en mandet assatz. E per lo messatge per cui el mandet los presenz, el li mandet pregan qu'el fezes si qu'el fezes mudar los edeficis e far traire en altra part, qe?l murs on il ferion era tot rotz, et el, per gran aver del rei Enric, el li dis tot so qu?En Bertrans l?avia mandat a dir. E.l reis Enrics si fetz metre del edeficis plus en aquella part on saup que.l murs era rotz, e fon lo murs ades per terra e.l castels pres. En Bertrans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon del rei Enric. E.l reis lo receup molt mal. E.l reis Enrics si?l dis: ??Bertrans, Bertrans vos avetz dig que anc la meitatz del vostre sen no.us ac mestier nulls temps, mas sapchatz qu?ara vos a el ben mestier totz!???. ??Seigner??, dis En Bertrans, ??El es ben vers qu?eu o dississi, e dississi ben vertat!?? , e.l reis dis ??Eu cre ben qu?el vos sia aras faillitz??. ??Seigner?? dis En Bertrans ??Ben m'es faillitz!??, ??E com??? dis lo reis. ??Seingner??, dis en Bertrans, ??Lo jorn que?l valens Joves Reis, vostre fillz, mori eu perdi lo sen, e.l saber e la conoissensa??. E.l reis, quant auzi so qu?En Bertrans li dis en ploran del fil, venc li granz dolors al cor de pietat et als oills, si que no.is poc tener qu'el non pasmes de dolor. E, quant el revenc de pasmazon, el crida e dis en ploran: ??En Bertran, En Bertran, vos avetz ben drech, et es ben razos si vos avetz perdutz lo sen per mon fill, qu'el vos volia meils que ad home del mon. Et eu, per amor de lui, vos quit la persona e l?aver e?l vostre castel, e vos ren la mia amor e la mia gracia, e vos don cinc cenz marcs d?argen

p(er) los dans que uos auetz receubutz. Enbertran sil ca -

zec als pes referrent li gracias emerces. El reis ab tota la soa ost sen anet. Enb(er)trans can saup q(ue)l reis

darragon la uia faita si laida fellonia fon molt i-
ratz ab lo rei na(n)fos. Esi sabia com era uengutz al
rei enric esser soudadiers logaditz. esabia com lo
reis darragon era uengutz de paubra generacio(n)
de carlades dun castel que anom carlat q(ue) es en
la sei(n)gnoria del comte de rodes en peire de car-
lat quera sei(n)gner del castel p(er) ualor ep(er)
proessa

si pres p(er)moiller la comtessa da millau quera ca
seguda en eretat. Esin ac un fil que fon uale(n)s
epros. e conquis lo comtat de proenssa. Et us sos
fils si conquis lo comtat de barsalona. et ac no(n)
raimo(n) berre(n)gier. loqualsconquis lo regisme
darragon. efo lo p(re)miers reis que anc fos
enarrago(n).

Et anet penre corona aroma. e cant sen tornaua
efon alborc saint dalmas el mori. eremanseron-
ne trei fill. Anfos lo quals fo reis darragon. aq(ue)st
que fetz lo mal denbertran de born elautre donsa
ncho. elautreberrengiers de besaudunesaup
comel auia traída la filla del enperador manuel.
quel emperaire la uia mandada p(er) moiller ab
gra(n)t

tresor et ab gran auer et abmolt onrada co(n)pain
gnia. elos raubet de tot lauer quella domna eill
grec auian. Ecom les enuiet p(er) mar marritz eco(n)
sirosedesconseillatz. ecomsosfrairesanchos la
uia tota p(ro)ensa ecom sesperiuret p(er) lauer
q(ue)l reis

enrics lidet contral comte de tolosa. edetotas
aquestas razons fetz enbertrans de born lo sirue(n)
tesque ditz. pois lo gens t(er)minis floris. (et) c(etera)

per los dans que vos avetz receubutz??. En
Bertran si.l cazec als pes, referrent li gracias e
merces. E.l reis ab tota la soa ost s'en anet. En
Bertrans, can saup que?ll reis d?Arragon l?avia
faita si laida fellonia, fon molt iratz

ab lo rei N?Anfos, e si sabia com era vengutz al
rei Enric esser soudadiers logaditz, e sabia com lo
reis d?Arragon era vengutz de paubra generacion
de Carlades, d?un castel que a nom Carlat, que es
en

la seignoria del Comte de Rodes. En Peire de
Carlat, qu?era seingner del castel, per valor e per
proessa,

si pres per moiller la comtessa da Millau, qu?era
caseguda en eretat e si n?ac un fil que fon valens
e pros, e conquis lo comtat de Proenssa. Et us sos
fils si conquis lo comtat de Barsalona et ac non
Raimon Berrengier, lo quals conquis lo regisme
d?Arragon e fo lo premiers reis que anc fos en
Arragon.

Et anet penre corona a Roma e, cant s?en tornava
e fon al borc Saint Dalmas, el mori e remanseron
ne trei fill: Anfos lo quals fo reis d?Arragon,
aquest que fetz lo mal d?En Bertran de Born,
l?autre, Don Sancho,

e l?autre, Berrengiers de Besaudunes. E saup
com el avia traída la filla del enperador Manuel,
que l'emperaire l?avia mandada per moiller ab
grant tresor et ab gran aver et ab molt onrada
conpaingnia,

e los reubet de tot l?aver quella domna e ill
Grec avian; e com les enviet per mar marritz e
consiros e descondeillatz; e com sos fraire Sanchos
l?avia tota Proenssa; e com s?esperjuret per l?aver
que.l reis Enrics li det contra.l comte de Tolosa. E
de totas aquestas razons fetz En Bertrans de Born
lo sirventes que ditz , *Pois lo gens terminis floris*
etc.

• letto 262 volte